

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn

SSN Romualda Spyt (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania B. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w N.

w sprawie ze skargi o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Apelacyjnego w

(...) w sprawie sygn. akt III AUa (...) o rentę z tytułu niezdolności do pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 września 2014 r.,

zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 26 lutego 2014 r., sygn. akt III AUa (...),

1. oddała zażalenie,

2. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w N. na rzecz radcy prawnego A. G. kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonej w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

B. J. wniosła skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 23 lutego 2012 r., w sprawie III AUa (...). Jako podstawę skargi wskazała wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r., K 5/11 (OTK-A 2012 nr 2, poz. 16), w którym przepis art. 114 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2013 r.,

poz. 1440 ze zm.) został uznany za niezgodny z Konstytucją RP i utracił moc. W konsekwencji skarżąca podniosła, że domaga się przywrócenia świadczenia rentowego, które zostało jej przyznane na stałe, a następnie odebrane decyzją organu rentowego.

Postanowieniem z dnia 26 marca 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę, wskazując, że została ona złożona w dniu 17 września 2012 r. Skoro skarżąca wskazała jako podstawę skargi o wznowienie postępowania art. 401¹ k.p.c. dotyczący orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją RP, to skarga powinna zostać złożona w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego (art. 407 § 2 k.p.c.). Wskazany przez skarżącą wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r., K 5/11, wszedł w życie w dniu 8 marca 2012 r. Zatem, aby zachowany został termin z art. 407 § 2 k.p.c., skargę o wznowienie postępowania należało wnieść najpóźniej w dniu 8 czerwca 2012 r. Tymczasem B. J. wniosła skargę o wznowienie postępowania w dniu 17 września 2012 r., a więc ponad 3 miesiące po upływie terminu przewidzianego do jej wniesienia. W tej sytuacji skarga podlegała odrzuceniu na podstawie art. 410 § 1 k.p.c.

W wyniku zażalenia ubezpieczonej Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 4 października 2013 r. uchylił powyższe postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...).

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Najwyższy stwierdził, że skarga o wznowienie postępowania w sprawie odebrania świadczenia rentowego została złożona we wrześniu 2012 r., jednakże nie było to pierwsze pismo w tej sprawie. W dniu 4 kwietnia 2012 r. ubezpieczona złożyła bowiem do Sądu Apelacyjnego w (...) pismo, w którym powoływała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r., uznającego art. 114 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) jako niezgodny z Konstytucją RP. W związku z tym orzeczeniem skarżąca wnosiła „o przywrócenie zabranego świadczenia na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w N. z dnia 22 września 2011 r. (sygn. akt IV U (...)) oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 23 lutego 2012 r. (sygn. akt III AUa (...))”. Pismo z dnia 4 kwietnia 2012 r. było zatem pierwszym pismem w tej sprawie i powinno zostać przez Sąd ocenione, czy może być ono potraktowane

jako skarga o wznowienie postępowania. Skoro zaś takich rozważań w uzasadnieniu skarżonego postanowienia brak, to konieczne jest ponowne zbadanie, czy termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania został przez skarżącą zachowany.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, postanowieniem z dnia 26 lutego 2014 r., Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] odrzucił skargę.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że wobec zawartych w postanowieniu Sądu Najwyższego wskazówek, które są dla Sądu Apelacyjnego wiążące, konieczne było zbadanie, czy skarga o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 23 lutego 2012 r., w sprawie III AUa (...), została złożona w dniu 17 września 2012 r. czy też z takim żądaniem ubezpieczona wystąpiła już wcześniej, a w szczególności, czy jako skargę o wznowienie należy potraktować jej pismo z dnia 4 kwietnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że pismo ubezpieczonej z dnia 4 kwietnia 2012 r., wniesione do Sądu Apelacyjnego w (...), w którym powoływała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r., uznającego art. 114 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za niezgodny z Konstytucją RP, zostało potraktowane jako skarga o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 23 lutego 2012 r. (w sprawie III AUa (...)) i postanowieniem z dnia 16 lipca 2012 r. (w sprawie III AUa (...)) Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił tę skargę, ponieważ nie opierała się na ustawowej podstawie wznowienia.

W rozpoznawanej sprawie nie budzi zatem wątpliwości, że skarżąca złożyła skargę o wznowienie postępowania w dniu 17 września 2012 r., a więc ponad 3 miesiące po upływie terminu przewidzianego do jej wniesienia. Zgodnie bowiem z art. 407 § 2 k.p.c. skargę opartą na podstawie przewidzianej w art. 401¹ k.p.c. wnosi się w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Tymczasem powołany przez skarżącą wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r. wszedł w życie z dniem 8 marca 2012 r. i termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania opartej na tej podstawie upłynął z dniem 8 czerwca 2012 r.

Ubezpieczona zaskarżyła to postanowienie zażaleniem w całości, wnosząc o jego uchylenie.

W uzasadnieniu podniesiono, że dnia 4 kwietnia 2012 r. ubezpieczona „złożyła do Sądu Apelacyjnego w (...) Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oraz Sądu Okręgowego w N. za pośrednictwem Oddziału ZUS w N. pismo, w którym powoływała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012r. uznającego art. 114 ust. 1a ustawy emerytalno-rentowej jako niezgodny z Konstytucją RP. W związku z tym orzeczeniem odwołująca się wносиła o przywrócenie zabranego świadczenia na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w N. Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 września 2011 r., utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) Wydział III Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 lutego 2012 r. Takiej samej treści pismo odwołująca się złożyła również do Sądu Okręgowego Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w N. za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w N. w dniu 4 kwietnia 2012 r. W aktach niniejszej sprawy znajduje się informacja o złożonym przez skarżącą piśmie z dnia 4 kwietnia 2012 r. Skoro w aktach niniejszej sprawy znajduje się pismo z dnia 4 kwietnia 2012 r. to znaczy, że powinno być rozpoznane w niniejszym postępowaniu i dotyczy niniejszego postępowania. Skoro tak, to termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania na podstawie art. 401¹ k.p.c. został przez odwołującą zachowany.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Za żalenie jest oczywiście bezzasadnie.

Skarżąca wskazuje na swoje wcześniejsze pismo z dnia 4 kwietnia 2012 r., wniesione do Sądu Apelacyjnego w [...], w którym powoływała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r., uznającego art. 114 ust. 1a ustawy emerytalno-rentowej jako niezgodny z Konstytucją RP, wywodząc, że ze względu na tę datę skarga o wznowienie postępowania została wniesiona w terminie wynikającym z art. 407 § 2 k.p.c. W argumentacji tej pomijana jest okoliczność, że omówione wyżej pismo z dnia 4 kwietnia 2012 r. zostało potraktowane jako skarga o wznowienie postępowania w sprawie III AUa (...) i rozstrzygnięto o niej postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 16 lipca 2012 r. (w sprawie III AUa (...)).

W konsekwencji, skarga o wznowienie postępowanie w sprawie III AUa [...] z dnia 17 września 2012 r., jest kolejną (drugą) skargą, która została wniesiona po terminie wynikającym z art. 407 § 2 k.p.c., co uzasadniało jej odrzucenie na mocy art. art. 410 § 1 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy, na podstawie 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., orzekł jak w sentencji. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonej w postępowaniu zażaleniowym rozstrzygnięto po myśli § 19 pkt 1 w związku z § 13 ust. 2 pkt 2 w związku z § 12 ust. 2

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.).